

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. július 16.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2021/0208 (NLE)

10851/21
ADD 4

JUSTCIV 118
IA 141

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. július 16.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2021) 193 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Uniónak a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön hozott ítéletek elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezményhez való csatlakozásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2021) 193 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2021) 193 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.7.16.
SWD(2021) 193 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA
az Európai Uniónak a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön hozott ítéletek
elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezményhez való csatlakozásáról

{COM(2021) 388 final} - {SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat az Európai Uniónak a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön hozott ítéletek elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezményhez (a továbbiakban: az ítéletekről szóló egyezmény) való csatlakozásáról
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
Jelenleg a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön hozott ítéletek elismerésére és végrehajtására vonatkozó átfogó nemzetközi keret hiánya miatt szétagrozott jogi helyzettel szembesülnek azok az uniós polgárok és vállalkozások, akik az EU-ban hozott ítéleteket egy harmadik országban kívánják elismertetni és végrehajtatni. Ez azt jelenti, hogy a végrehajtást kérelmező félnek harmadik országok külföldi ítéletek elfogadásáról szóló nemzeti jogszabályai, valamint a hatályos kétoldalú, regionális és többoldalú szerződések szövevényes hálózatán kell eligazodniuk. Ezért ahhoz, hogy esélyük legyen arra, hogy ítéletüket végrehajtsák, a nemzetközi jogvitákban részt vevő személyeknek erőforrásokat, időt és gyakran külső szakértőket kell bevonniuk egy szilárd pereskedési stratégia kidolgozása érdekében. Ez a bonnyolultság , valamint a kapcsolódó költségek és jogbizonytalanság elriasztja a vállalkozásokat és a polgárokat, és arra készteti őket, hogy elkerüljék a bírósági eljárást és más vitarendezési formákat keressenek, lemondjanak követeléseikről, vagy úgy döntsenek, hogy egyáltalán nem vesznek részt nemzetközi ügyletekben. Ez viszont negatíván befolyásolhatja az uniós vállalkozások és polgárok hajlandóságát a nemzetközi kereskedelmi és beruházási tevékenységekben való részvételre. Ezen túlmenően, mivel az uniós ítéletek végrehajtása harmadik országokban bizonytalan, az uniós vállalkozások és polgárok igazságszolgáltatáshoz való hozzáférése akadályozott .
Mi e kezdeményezés várható eredménye?
Az általános cél az uniós vállalkozások és polgárok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek erősítése egy olyan rendszer révén, amely megkönnyíti a külföldi ítéletek elismerését és végrehajtását a világon mindenütt, ahol az adós vagyonelemekkel rendelkezik, és ezáltal előmozdítja a nemzetközi kereskedelmet és beruházásokat . Konkrétabban, a kezdeményezés célja a jogbiztonság és a nemzetközi perek kiszámíthatóságának növelése, az eljárások költségeinek és hosszának csökkentése , valamint a harmadik országokban hozott ítéletek elismerésének és végrehajtásának kizárólag abban az esetben történő lehetővé tétele az EU-ban, ha az uniós jog alapelveit tiszteletben tartják és az nem érinti az EU belső vívmányait az adott területen.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A kezdeményezés az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik. Ez azt jelenti, hogy az egyes tagállamok nem csatlakozhatnak ehhez az egyezményhez, és a kitűzött célok csak uniós szintű fellépéssel érhetők el.

B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
Mivel az EU folyamatosan támogatta és részt vett az egyezmény 2019-es elfogadásához vezető tárgyalásokban, valamint megóvta az EU fő érdekeit a folyamatban, az egyezményhez való csatlakozás elmaradásának lehetőségét főként a csatlakozást mérlegelő számos szakpolitikai alternatíva értékelése során vették figyelembe viszonyítási alapként.
Ezek az alternatívák az EU-nak az ítéletekről szóló egyezményhez való csatlakozását vizsgálták, akár nyilatkozat nélkül, akár az egyezmény 18. illetve 19. cikke szerinti nyilatkozatok megtételével, kizárva az egyezménynek bizonyos ügyekre (fogyasztói, foglalkoztatási vagy biztosítási ügyekre, valamint ingatlanok kereskedelmi bérbeadására), illetve az államokat vagy állami szerveket érintő polgári vagy kereskedelmi ügyekben hozott ítéletekre való alkalmazását. Egy másik, csatlakozási alternatíva is megfontolás tárgyát

képezte, melyben mind a 18., mind a 19. cikk szerinti nyilatkozat benyújtásra kerülne.

Az előnyben részesített alternatíva az egyezményhez való csatlakozás egy korlátozott, célzott nyilatkozattal, amely kizárja az EU-ban található ingatlanok kereskedelmi bérbeadásáról rendelkező harmadik országbeli ítéletek uniós bíróságok általi elismerését és végrehajtását. Szükségtelennek tűnik egy olyan nyilatkozat, amely kizárná a többi mérlegelt ügytípust, mivel az egyezmény megfelelő védelmet nyújt a gyengébb feleknek, bár az uniós vívmányoktól eltérő módon, és az előnyben részesített alternatívával ellentétben a szélesebb körű nyilatkozatok akadályozhatják e kezdeményezés célkitűzéseinek teljes körű megvalósítását. Amellett, hogy **az előnyben részesített alternatíva javítja az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést és előmozdítja a nemzetközi kereskedelmet és beruházásokat**, ezzel párhuzamosan **növeli a jogbiztonságot és a nemzetközi perek kiszámíthatóságát, csökkenti a költségeket és az eljárások hosszát**, valamint **teljes mértékben megfelel a vonatkozó uniós vívmányoknak** e területen, azaz a Brüsszel Ia. rendeletnek (1215/2012/EU rendelet). E rendelet értelmében az EU-ban működő bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek az EU területén található ingatlanok kereskedelmi bérbeadásával kapcsolatos jogviták elbírálására.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Az ítéletekről szóló egyezményhez való csatlakozást a tagállamok, valamint az érdekelt felek túlnyomó többsége (jogi szakemberek, vállalkozások, ügyvédek és bírósági végrehajtók szakmai szervezetei, tudományos szakemberek stb.) támogatta. A nyilatkozattétel lehetőségével kapcsolatban a tagállamok ellenezték az egyezmény 19. cikkén alapuló nyilatkozatot, és nem fogalmaztak meg egyértelmű álláspontot a 18. cikk szerinti nyilatkozatokról. Csupán néhány érdekelt támogatta a 19. cikk szerinti nyilatkozattal való csatlakozást, míg a 18. cikk szerinti nyilatkozatok esetében nem volt fellelhető egyértelmű tendencia.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

A referencia-időszakban (2022–2026) a becslések szerint **az uniós polgárok és vállalkozások számára a közvetlen haszon 1,1 és 2,6 millió EUR között** van, amennyiben uniós ítéletet próbálnak elismertetni és végrehajtatni az elemzett kulcsfontosságú kereskedelmi partnereknél (Argentína, Ausztrália, Brazília, Kanada, Kína, Dél-Korea, Japán, Egyesült Államok). Ez abból adódik, hogy az uniós ítéletek harmadik országokban történő elismerésével és végrehajtásával kapcsolatos **költségek várhatóan 10–20 %-kal csökkennek**. Emellett **az eljárások átlagos hossza várhatóan átlagosan 3–6 hónappal csökken**.

Ez az alternatíva pozitív hatással lesz a legtöbb tagállam nemzeti jogrendszerére, és **22 tagállamban javítani fogja a harmadik országokban hozott ítéletek elfogadásának jelenlegi szintjét**. A többi négy tagállam esetében a csatlakozást követő helyzet nem fog romlani, de a jelenlegi helyzethez képest semmilyen vagy csak csekély javulás várható. Emellett ez az alternatíva **teljes mértékben összhangban van az uniós vívmányokkal** (Brüsszel Ia. rendelet), és ennek eredményeként ezen a szinten a legmagasabb szintű koherenciát biztosítja.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

A tagállamok közigazgatási szerveinek várhatóan **egyszeri költségei** lesznek az egyezmény végrehajtásával kapcsolatban, de ezek a költségek várhatóan elhanyagolhatóak lesznek. Az igazságszolgáltatás területén valószínűleg **némi növekedés lenne tapasztalható az ügyek számát illetően** a referencia-időszakban, de ezt a növekedést ellensúlyozza az **eljárások hosszának várható csökkenése**. **A vállalkozások vagy a polgárok számára nem jelent költséget.**

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

Az **uniós vállalkozások** számára előnyös lesz a nemzetközi ügyletek jogbiztonságának és kiszámíthatóságának növelése. Ezek az előnyök várhatóan **a kkv-k esetében jelentősebbek lesznek**, mint a nagyvállalkozások esetében, mivel a nemzetközi jogviták megoldása során az utóbbiak inkább a választottbírói eljárást részesítik előnyben a bírósági eljárással szemben. Amennyiben az uniós vállalkozások bírósági peres eljárást folytatnak, az európai ítéletek harmadik országokban történő elismerésének és végrehajtásának nagyobb valószínűsége, valamint az **alacsonyabb (10–20 %) költségek**, valamint az **eljárások rövidebb időtartama (3-6 hónap)** miatt erősödik majd az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésük.

A javasolt uniós nyilatkozat kölcsönös hatása miatt ezek az előnyök nem terjednek ki azokra az uniós vállalkozásokra, amelyek egy olyan európai ítélet elismerését és végrehajtását kérik, amely a végrehajtás helye szerinti államban található ingatlan kereskedelmi bérbeadására vonatkozik. Az ilyen ítéletek becsült alacsony száma azonban azt jelenti, hogy ezek a helyzetek nem fogják befolyásolni a vállalkozásokra gyakorolt általános pozitív hatásokat.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és a közigazgatásra gyakorolt hatás?

A kezdeményezésnek várhatóan nem lesz jelentős hatása a nemzeti költségvetésekre és közigazgatásra. A jelenlegi források várhatóan elegendőek lesznek az egyezmény végrehajtásához.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

2026-ra az áruk és szolgáltatások kereskedelme, valamint a közvetlen külföldi befektetések a szóban forgó harmadik országokkal várhatóan 0,3–1,6 % közötti mértékben növekednek. Emellett az egyezmény megkönnyítheti az ítéletek elismerését és végrehajtását azokban az esetekben, amelyekben jelenleg rendkívül nehéz az uniós határozatok végrehajtása az uniós hitelezők javára, ami közvetett hatással jár az ilyen országokkal folytatott kereskedelem további előmozdítására.

Ezek a közvetett hatások végső soron javulást eredményezhetnek a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés terén.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

Három–öt évvel az EU csatlakozása után.